

Begäran om omprövning till beslut om godkännande av ett förslag till gatu- och parkplan 16.9.2024 § 101 Gator och grönområden i området för detaljplanen 519 Vindkulla

Stadsutvecklingsnämnden 05.11.2024
243/10.03.01.00.00/2024

Beredning och tilläggsuppgifter:
planeringsingenjör inom stadsinfra Antero Eskelinen,
antero.eskelinen@porvoo.fi
planeringschef inom stadsinfra Elina Leppänen,
elina.leppanen@porvoo.fi
stadsjurist Johanna Päivärinta
johanna.paivarinta2@porvoo.fi

██████████ (nedan ”den som framställt begäran om omprövning”) har begärt omprövning av stadsinfradirektörens tjänsteinnehavarbeslut 16.9.2024 § 101/2024 Förslag till gatu- och parkplan: Gator och grönområden i området för detaljplanen ”519 Vindkulla”.

Innehåll i begäran om omprövning

Den som framställt begäran om omprövning kräver att

1. Tjänsteinnehavares beslut om gatu- och parkplan jämte gaturitningar skall upphävas och återställas för ny beredning, och
2. Verkställigheten av ett tjänsteinnehavarbeslut ska förbjudas och avbrytas tills beslutet har vunnit laga kraft.

Som motivering för sina yrkanden föreslår den som framställt begäran om omprövning att tjänsteinnehavarens beslut om en gatu- och parkplan har beretts bristfälligt och innehåller fel i förfarandet och således inte uppfyller kraven i 54 § i markanvändnings- och bygglagen eller 41 § i markanvändnings- och byggförordningen.

Motiveringarna som anförts av den som framställt begäran om omprövning finns i sin helhet begäran om omprövning, som i sin tur finns och som bilaga till detta beslut. Nedan sammanfattas motiveringarna:

Den som framställt begäran om omprövning anser att bestämmelserna om växelverkan i markanvändnings- och bygglagen och markanvändnings- och byggförordningen inte har iakttagits vid beredningen av tjänsteinnehavarbeslut som gäller gatu- och parkplanen. Den som framställt begäran om omprövning har i beredningsskedet framfört sin åsikt om planen, men enligt hen har den inte beaktats när beslutet fattades.

Den som framställt begäran om omprövning framför att planen är bristfällig och inte uppfyller kraven i markanvändnings- och byggförordningen. I planen föreslås inte hur planen passar in i miljön och påverkar miljöbilden på det sätt som förutsätts i 41 § i markanvändnings- och byggförordningen.

Den som framställt begäran om omprövning anser att planens mål om att bygga ett ekologiskt bostadsområde inte uppfylls, och att naturutredningar eller konsekvensbedömningar inte har gjorts på det sätt som lagstiftningen förutsätter. Enligt hen finns det förfarandefel i planen, eftersom den enbart fokuserar på tekniska detaljer och inte på faktorer som är relevanta för användarna och stadsbilden, såsom förvanskningen av landskapet, trafikförbindelser samt inverkan på naturarterna i planområdet och på grannområdet Alkrog.

Den som framställt begäran om omprövning kräver också att det på planområdet ordnas en promenad innan beslutet fattas och hänvisar till 62 § i markanvändnings- och bygglagen som gäller växelverkan.

Enligt den som framställt begäran om omprövning ska planen kompletteras med en redogörelse för hur genomförandet av planen och kontrollen av områdets tillgänglighet genomförs.

Den som framställt begäran om omprövning anser att planen inte är innovativ eller övergripande. Den är inte förenlig med målen för stadens grönområden och inte heller med stadens klimatprogram.

Enligt den som framställt begäran om omprövning är betongkanterna på gator inte tillgängliga på det sätt lagstiftningen förutsätter, och de iakttar inte heller det tillgänglighetslöfte som getts på stadens webbplats.

Dessutom anser den som framställt begäran om omprövning att beslutet strider mot andra bestämmelser som enligt 2 § 3 mom. i grundlagen är förpliktande för myndigheten.

Behandling av omprövningsbegäran

Till den som framställt begäran om omprövning har per e-post skickats det tjänsteinnehavarbeslut som är föremål för begäran om omprövning, till vilket har fogats en korrigerad anvisning om rättelseyrkande. Tiden för begäran om omprövning räknas således från denna tidpunkt. Begäran om omprövning har inkommit till stadens registratorskontor 29.9.2024 och begäran har registrerats 30.9.2024, vilket innebär att den har inkommit inom den tidsfrist på 14 dagar som reserverats för begäran om omprövning.

Den som framställt begäran om omprövning är invånare i planens närbelägna verkningsområde.

Motivering

Lagstiftning om planens innehåll

Enligt 84 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) är det kommunens uppgift att ordna gatuhållningen. Gatuhållningen omfattar planering, byggande, underhåll och renhållning av gator samt andra åtgärder som är nödvändiga för att samordna gatuområdet och ledningar, anordningar och konstruktioner ovanför och under gatuområdet. Enligt 85 § byggs gator i enlighet med en

plan som kommunen har godkänt. En gata skall planeras och byggas så att den passar in i sin omgivning enligt detaljplanen och uppfyller kraven på funktion, säkerhet och trivsel.

Närmare bestämmelser om planen finns i markanvändnings- och byggförordningen (895/1999). Enligt 41 § i förordningen ska det i en gatuplan anges för vilka olika ändamål gatuområdet används samt hur gatan passar in i omgivningen och påverkar miljöbilden, om det på grund av områdets eller byggåtgärdens natur är nödvändigt. Bestämmelsen om att en gata ska passa in i omgivningen och dess inverkan på miljöbilden ska anges i gatuplanen, om det är nödvändigt på grund av områdets eller byggåtgärdens natur, lämnar rum för tolkning. Bestämmelsen har med stöd av sin ordalydelse inte begränsats till att endast avse den miljö som beaktas i detaljplanen. Högsta förvaltningsdomstolen har dock i sitt prejudikat (HFD: 2016:175, 14.11.2016) konstaterat att utgångspunkten vid tolkningen av bestämmelsen skulle vara vad som föreskrivs i 85 § 1 mom. om att en gata ska planeras så att den passar in i sin omgivning enligt detaljplanen.

Enligt 41 § i markanvändnings- och byggförordningen ska av gatuplanen dessutom framgå principerna för trafikarrangemangen på gatan, torrläggning och ledande av regnvatten, gatans höjdläge och beläggingsmaterial samt vid behov planteringar samt fasta konstruktioner och anläggningar.

Lagstiftningen förutsätter alltså inte att naturutredningar eller konsekvensbedömningar görs vid beredningen av gatuplanen. Lagstiftningen innehåller inte heller bestämmelser om att planen ska vara innovativ eller heltäckande eller att den ska innehålla en redogörelse för genomförandet av planen och övervakningen av tillgängligheten.

Lagstiftning om växelverkan och samråd

När planen utarbetas skall man på motsvarande sätt iaktta vad som i 62 § föreskrivs om växelverkan när planen bereds.

”Planläggningsförfarandet samt informationen om utgångspunkterna, målen och eventuella alternativ för planeringen när planen bereds ska ordnas så att markägarna på området och de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen (intressent) har möjlighet att delta i beredningen av planen, bedöma verkningarna av planläggningen och skriftligen eller muntligen uttala sin åsikt om saken.”

Enligt 42 § i förordningen iakttas bestämmelserna i 30 § gällande framförande av åsikter, i tillämpliga delar när en gatuplan bereds. I 30 § i förordningen föreskrivs följande:

”Möjlighet för intressenter att framföra sina åsikter när en plan bereds kan ges genom att beredningsmaterialet läggs fram och

intressenterna ges möjlighet att skriftligen eller muntligen framföra sina åsikter inom en viss tid eller vid ett särskilt möte om planen eller på något annat lämpligt sätt. I detta sammanhang kan även andra kommunmedlemmar framföra sina åsikter.

Möjligheten att framföra åsikter skall kungöras på ett sätt som fungerar med hänsyn till intressenternas tillgång till information och som fastslagits i programmet för deltagande och bedömning. Om inte något annat sätt att informera anses vara lämpligt med beaktande av omständigheterna, kungörs saken i samma ordning som kommunala tillkännagivanden offentliggörs. Meddelandet skall dock alltid publiceras i minst en dagstidning med allmän spridning på orten.

Det som i 2 mom. föreskrivs om information iakttas i tillämpliga delar även i fråga om sådan information om att planläggning har inletts som avses i 63 § markanvändnings- och bygglagen, om inte denna information ges i samband med informationen om planlägningsöversikten.

Vid beredningen av en detaljplan som har ringa verkningar eller en detaljplaneändring som har ringa verkningar kan intressenterna ges tillfälle att framföra sina åsikter samtidigt som de informeras om att planläggningen har inletts. I ett sådant fall behöver annonsen inte publiceras i en dagstidning.

Enligt 42 § i förordningen kan möjligheten att delta i beredningen av gatuplanen dock även ordnas i samband med detaljplanläggning eller annan planering av en större områdeshelhet.

Enligt 43 § i förordningen ska ett förslag till gatuplan i kommunen hållas offentligt framlagt i minst 14 dagar. Intressenterna har rätt att göra anmärkning mot förslaget.

Lagstiftningen förutsätter alltså inte att det exempelvis skulle ordnas tillställningar för invånarna och allmänheten eller syner vid beredningen av gatuplanen, utan det skriftliga hörandet i ärendet är tillräckligt.

Innehållet i tjänsteinnehavarbeslutet som gäller planen

Förslaget till gatu- och parkplanen omfattar gator och grönområden enligt den godkända detaljplanen "519 Vindkulla". I planen föreslås nya gator till området. På grund av den nya gatuanslutningen görs ändringar också på Helsingforsvägen, som i detaljplanen har anvisats som gatuområde. I grönområden byggs nya parkgångar med belysning. Enligt planen förbättras hanteringen av dagvattnet genom att iståndsätta diken och att bygga fördröjningsbassänger. Situationsplanen, planbeskrivningen, tvärsnitten och planen för trafikledning har ingått i beslutet som bilagor.

I planen har gatorna planerats och byggts i enlighet med 85 § i markanvändnings- och bygglagen så att de passar in i sin omgivning enligt detaljplanen och uppfyller kraven på funktion, säkerhet och

trivsel. I planbeskrivningen och i övriga bilagor till beslutet anges användningen av gatuområden för olika ändamål på det sätt som förutsätts i 41 § i markanvändnings- och byggförordningen. Gatuplanen följer den gällande detaljplanen för området och ligger på det gatuområde som anges i detaljplanen. Gatan passar även i övrigt in i miljön, i enlighet med detaljplanen. Därmed har det inte ansetts nödvändigt att närmare presentera gatornas anpassning till miljön och deras inverkan på miljöbilden.

Av planbeskrivningen, planritningen, planen för trafikledning och tvärsnitten framgår också principerna för trafikarrangemang på gatorna, torrläggning och ledning av regnvatten samt gatornas höjdläge och beläggingsmaterial på det sätt som förutsätts i 41 § i markanvändnings- och byggförordningen. Det finns inga egentliga planteringar i planen, men i markeringarna till planritningen och i punkt 3 i planbeskrivningen beskrivs ytmaterialen och slutbehandlingen av den miljö som byggs (t.ex. vallning av gatukanter, stenläggningar, områden som iståndsätts till ängar). Permanenta konstruktioner i planen är busshållplatsens tak och cykelställningen samt vägräcken som byggs, och dessa presenteras i planritningen.

I planen uppfylls kraven på tillgänglighetens basnivå (kraven enligt SuRaKu-anvisningskortet). I planen föreslås för skyddsvägar ramper, dvs. en sträcka utan kantstenar, som gör det möjligt att korsa skyddsvägarna också med hjälpmedel. Tillgänglighetskraven har beaktats även vid sido- och längdlutningar på gång- och cykelvägar samt parkleder. Det kan konstateras att det tillgänglighetslöfte på stadens webbplats som den som framställt begäran om omprövning lyfter fram gäller stadens centrum och att göra gator och stenläggningar tillgängliga i samband med de årliga reparationsarbetena.

Växelverkan och hörande i anslutning till beredningen av planen

Information om att gatuplaneringen är anhängig har publicerats i lokaltidningarna och på stadens webbplats. Under den aktiva tiden (7.2 – 14.2.2024) har invånarna haft möjlighet att skriftligen framföra sina synpunkter på planeringsobjekten till stadsinfran via servicekontoret Kompassen eller stadens registratorskontor.

Hela detaljplaneutkastet har varit offentligt framlagt 21.8 – 4.9.2024 på stadens webbplats samt i servicekontoret Kompassen. Under denna tid har ägare och innehavare av fastigheter som gränsar till planområdet samt andra intressenter haft möjlighet att lämna skriftliga anmärkningar om planförslaget till stadsinfran via servicekontoret Kompassen eller stadens registratorskontor. Under framläggandet lämnades två anmärkningar till planförslaget, inklusive en anmärkning av den som framställt begäran om omprövning. Bemötanden till anmärkningarna har lämnats som bilaga till beslutet om godkännande av planen.

Vid beredningen av planen har man således genomfört växelverkan enligt 62 § i markanvändnings- och bygglagen och 42 § i markanvändnings- och byggförordningen samt framläggande till påseende enligt 43 § i förordningen.

Bilaga
begäran om omprövning

Kaupunkikehitysjohtaja
Stadsutvecklingsnämnden beslutar avslå begäran om omprövning.